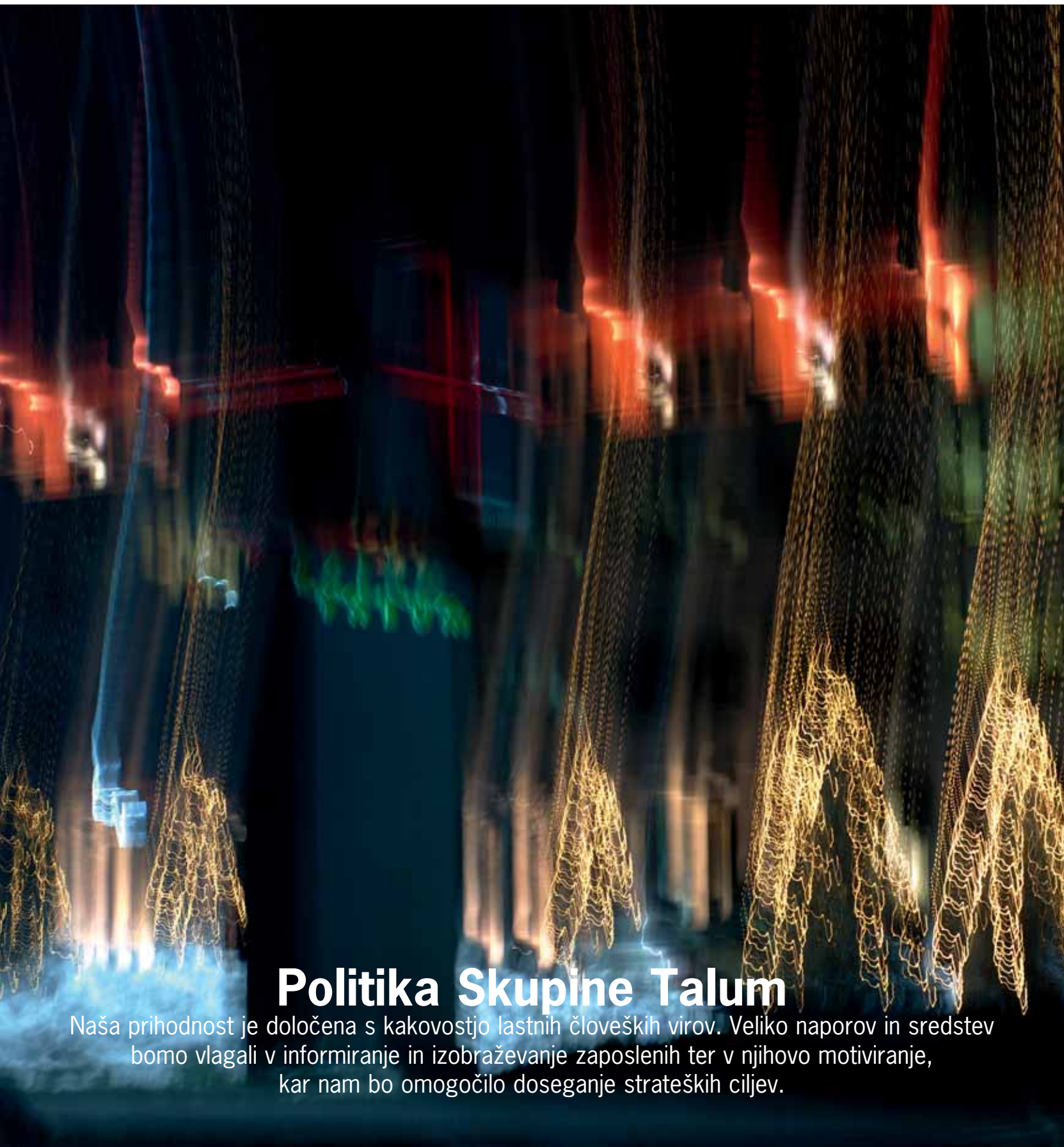

ALUMINIJ

1

Časopis družbe Talum d. d. Kidričevo

JANUAR 2015

Politika Skupine Talum

Naša prihodnost je določena s kakovostjo lastnih človeških virov. Veliko naporov in sredstev bomo vlagali v informiranje in izobraževanje zaposlenih ter v njihovo motiviranje, kar nam bo omogočilo doseganje strateških ciljev.

Iz vsebine

5

6

7

9

10–12

15

16

17

18

19

20

21

4 Politika Skupine Talum

Cilji kakovosti Skupine Talum za leto 2015

5 Leto 2015 leto novih priložnosti

6 Dovoljenje za obrat »SEVESO« bo končno izdano

Kako inovativni smo bili v letu 2014

7 Cestna svetilka Lumenova CCL

9 Vsak dan kaj novega

10–12 Veseli bomo vsakega novega pevca

13 Drugi o nas

Obiskali so nas

14 Kakšna bo naša »jesen življenja«

15 Upokožitev v letu 2015

16 Razgibavanje

17 Veliko majhnega za veliko dobrega

18 Talumov Lahkotni svet

19 Letos so Talumove novoletne jelke okrasili otroci

Praznična voščilnica XXL

20 Božiček na kolesu in prehlajeni jelenčki

Z godbeniki v novo leto

21 V objemu skupnosti Kidričevo

22–23 Fotoreportaža

24 Sindikati protestirali

Zaključek kegjaške sezone

25 Horoskop 2015

27 Križanka

Naslovnica: Novoletni Talum

Časopis družbe Talum. Naslov uredništva: Talum, d. d., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, telefon: 02 79 95 108, telefaks: 02 79 95 103, e-pošta: aleksandra.jelusic@talum.si.

Izhaja mesečno v nakladi 2300 izvodov.

Uredniški odbor: Aleksandra Jelusič, glavna urednica, Danica Hrnič in Lilijana Ditrih, članici, ter Darko Ferlinc in Srdan Mohorič, člana.

Jezikovni pregled: Darja Gabrovšek Homšak, oblikovanje: Darko Ferlinc, avtor naslovnice: Srdan Mohorič.

Prelom in priprava za tisk: Grafični studio OK, Maribor, tisk: Bezjak tisk, Maribor.

ALEKSANDRA JELUŠIČ
GLAVNA UREDNICA

Srečanja

Še danes imam pred očmi črno-belo fotografijo Stojana Kerblerja z naslovom Srečanja, ki prikazuje našo tovarno v preteklosti, v ospredje pa so postavljeni ljudje, delavci. Večkrat se sprašujem, kakšne zgodbe so skrite za njimi in kaj vse je takrat ležalo pred tistimi ljudmi. Kakšni strahovi, želje, hrepenenja, cilji in izzivi?

Potem pa pomislim, da se kljub hitremu tehnološkemu razvoju, ki smo mu bili v teh letih podvrženi, tranziciji in mentalnim preskokom za človeka niso tako bistveno spremenili tisti svetovi, ki brbotajo pod površjem. Še vedno nas vodijo podobni motivi in hrepenenja, če ne rečem že želje. Vsi si želimo zdravja, dobrega delovnega okolja, predvsem pa to, da bi obdržali svojo zaposlitev. Ne gre samo za tisti denar, ki ga vsak mesec prineseš domov, čeprav bi se bilo zlagano slepiti, da v službo ne hodimo v prvi vrsti zaradi denarja, ki nam omogoča preživetje. Gre pa vsekakor še za nekaj več, saj za temi zidovi, za tovarniško ograjo puščamo velik del svojega življenja, ki ga je težko strogo ločevati na zasebno in

poslovno. Stvari se prepletajo in naše življenjske zgodbe so zapisane v niansah.

Ne glede na to se ob prelomnicah, kot so na primer velike obletnice ali prehodi iz starega v novo leto, dejansko nič ne spremeni. No, vsaj čez noč ne, pa novo vedno pričakujemo z neko notranjo razdražljivostjo in polni pričakovanj po izpolnitvi ciljev in obljub, ki smo si jih naložili. Tako že v začetku časopisa Aluminij pišemo o tem, kakšna bodo v novem letu in letih, ki bodo sledila, naša politika in cilji, v zavedanju, da je treba pri obljubah ostati na realnih tleh.

Ker pa življenje ni samo delo, temveč je sestavljeno iz raznolikih nitk, so med nami vedno prisotna tudi srečanja, pa naj gre za organizirane zabave, piknike in druženja, tudi tista mimobežna, v katerih si izmenjujemo vsakodneвне fraze. No, tudi tem dajemo v našem časopisu svoje mesto.

Uredništvo časopisa vam želi čim več prijetnih srečanj, v katera se bomo prepletli skupaj z vami!

»Uredništvo časopisa vam želi čim več prijetnih srečanj, v katera se bomo prepletli skupaj z vami!«

Politika Skupine Talum

Skupino Talum sestavljajo družbe, ki se ukvarjajo s proizvodnjo in predelavo primarnega aluminija ter proizvodnjo različnih alumijskih proizvodov, opravljajo širok spekter storitev za alumijsko industrijo in druge industrijske panoge. Trajnostni razvoj Skupine Talum temelji na povečevanju obsega in zahtevnosti proizvodov in storitev, izboljševanju produktivnosti in učinkovitosti ter zagotavljanju najvišje kakovosti s poudarkom na varnem in neškodljivem delu, varovanju okolja ter učinkoviti rabi energije.

Osnovna načela politike so:

- Zavezuje se, da bomo pri zadovoljevanju kupcev izhajali iz njihovih zahtev in pričakovanj. Na takšni osnovi želimo graditi dolgoročno partnerstvo in sodelovanje.
- Kakovost je gonilna sila vseh naših aktivnosti. Skrbeli bomo za delovanje sistemov kakovosti, ravnanja z okoljem, varnosti in zdravja pri delu ter upravljanja energije ter za njihovo nenehno in sistematično izboljševanje.
- Na znanju in inovativnosti gradimo naš nadaljnji razvoj in povečujemo poslovno uspešnost naših kupcev.
- Naša prihodnost je določena s kakovostjo lastnih človeških virov. Veliko naporov in sredstev bomo vlagali v informiranje in izobraževanje zaposlenih ter v njihovo motiviranje, kar nam bo omogočilo doseganje strateških ciljev. V ta namen bomo podpirali zdrav način življenja zaposlenih ter skrbeli za njihovo psihofizično in socialno stanje.
- Dobavitelji so naši partnerji; dobro sodelovanje z njimi je pomemben element za izboljšanje kakovosti poslovanja.
- Do našega okolja, varnosti in rabe energije izkazujemo ustrezen odnos v najširšem pomenu besede. Še dalje bomo obvladovali in preprečevali vplive svoje dejavnosti, proizvodov in storitev na delovno in širše okolje, preprečevali večje nesreče in ustrezno ukrepali za zmanjšanje njihovih morebitnih posledic ter upoštevali politiko kakovosti, ravnanja z okoljem, varnosti in zdravja pri delu ter upravljanja energije v okviru naše dejavnosti. Ti cilji morajo biti v skladu z zakonskimi in drugimi zahtevami, na katere je skupina pristala, z razvojem gospodarske politike in večjim zanimanjem zainteresiranih strank za probleme okolja, varnosti, zdravja, rabe energije in uravnoteženega trajnostnega razvoja.
- Naravne vire in različne vrste energije na enoto proizvoda uporabljamo racionalno in učinkovito. Spremljamo in nadziramo emisije snovi v zrak in vode, spremljamo in nadziramo hrup ter ustrezno ravnamo z odpadki in kemikalijami. Ob tem uporabljamo vhodne

materiale, ki manj obremenjujejo okolje in so energijsko učinkovitejši.

- Zavezuje se, da bomo o svojih aktivnostih in smernicah delovanja ustrezno obveščali kupce, dobavitelje, zaposlene, vladne ustanove in širšo javnost. ■

Kidričevo, 1. 1. 2015

Predsednik Uprave Taluma, d. d.
Marko Drobnič

Energetska politika integrirana v Politiko Skupine Talum

Naša prizadevanja po zagotavljanju najvišje kakovosti s poudarkom na varnem in neškodljivem delu ter varovanju okolja zdaj širimo tudi na področje učinkovite rabe energije. Zavedamo se, da lahko z našim delovanjem pomembno vplivamo na energetske učinkovitost naših dejavnosti. In prav zato želi vodstvo naša prizadevanja na tem področju vključiti tudi v temeljne usmeritve skupine Talum, kar izražamo v Politiki skupine Talum.

S tako izraženo politiko želimo pri izvajanju vseh naših dejavnosti, procesov, nalog ipd. tudi temu področju nameniti posebno pozornost ter ga še bolj sistematično in premišljeno obravnavati. Hkrati se zavedamo, da brez aktivnega sodelovanja vseh zaposlenih, izvajanje politike ni uspešno.

Za stalno izboljševanje si postavljamo tudi merljive cilje. Letos so prvič navedeni tudi cilji za področje upravljanja z energijo, ki se prepletajo predvsem s cilji okolja, kakor tudi z drugimi poslovnimi cilji, saj je le na tak način možno doseči optimalne poslovne odločitve.

O konkretnih aktivnostih in nalogah na tem področju je že bilo in še bo napisanega v naslednjih številkah Aluminija.

Cilji kakovosti Skupine Talum za leto 2015

- V povprečju prejeti največ 4 reklamacije za proizvode livarn (drogovi, hlebčki, palice), največ 25 reklamacij za rondelice ter dostaviti manj kot 500 ppm neustreznih izparilnikov in 1,2 odstotka neustreznih ulitkov;
- doseči, da bo kakovostni izmet za izparilnike manj kot 1,5 odstotka in za ulitke manj kot 8,4 odstotka;
- doseči, da bo dnevno vsaj 40 odstotkov elektroliznega aluminija vsebovalo manj kot 0,10 odstotka železa;
- prejeti vsaj 0,7 inovacijskega predloga na zaposlenega (840 predlogov) v Skupini Talum.

Cilji ravnanja z okoljem Skupine Talum za leto 2015

- Obdržati specifične emisije prahu pod 1 kg na tono aluminijevih proizvodov in plinske fluoride pod 0,5 kg na tono primarnega aluminija;
- obdržati specifične emisije toplogrednih plinov, izraženih v ekvivalentih CO₂, pod 1,60 tone na tono primarnega aluminija;
- specifične količine odpadkov obdržati pod 42,0 kg na tono aluminijevih proizvodov, količine mešanih komunalnih odpadkov na povprečno število zaposlenih pa zmanjšati za 5 odstotkov glede na leto 2014.

Cilji varnosti in zdravja pri delu Skupine Talum za leto 2015

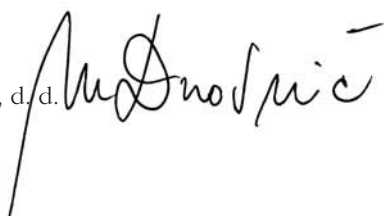
- Število poškodb pri delu zmanjšati na največ 24 (pogostost $F_2 < 11,91$);
- resnost poškodb pri delu zmanjšati na manj kot 25 delovnih dni bolniške odsotnosti na poškodbo (resnost $G_1 < 0,30$);
- ohraniti bolniške izostanke pod ravni 5 odstotkov;
- zagotoviti 100-odstotno skladnost delovnih naprav, ročnega električnega orodja, privezovalnih elementov, lestev in osebne varovalne opreme za delo na višini;
- doseči, da dnevna izpostavljenost hrupu na delovnem mestu ne bo presegla 84 dB(A);
- zapisati največ 100 izrednih dogodkov in najmanj 300 incidentov;
- zagotoviti, da večjih požarov sploh ne bo, število začetnih požarov zmanjšati pod 10.

Cilji upravljanja z energijo Skupine Talum za leto 2015

- Obdržati specifično porabo električne energije na tono blagovne proizvodnje pod 8,7 MWh;
- obdržati specifično porabo zemeljskega plina na tono blagovne proizvodnje pod 150 Sm³;
- obdržati specifično porabo tehnološke vode na tono blagovne proizvodnje pod 3,0 m³;
- obdržati specifično porabo komprimiranega zraka na tono blagovne proizvodnje pod 350 Nm³.

Kidričevo, 1. 1. 2015

Predsednik Uprave Taluma, d.d.
Marko Drobnič

Leto 2015 – leto novih priložnosti

Opravičilo: V decembrski številki časopisa Aluminij je po spletu nesrečnih okoliščin izpadlo praznično voščilo, ki ga je napisal direktor družbe Talum Rondelice Tomaž Godicelj. Za pripetljaj se opravičujemo in objavljamo besede, ki nam jih je namenil.

Uredništvo časopisa Aluminij

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Tomaž Godicelj

Tomaž Godicelj, direktor družbe Talum Rondelice

Ob koncu lanskega leta sem v praznični številki našega časopisa zapisal, da je cilj, da v letu 2014 proizvedemo in prodamo 9 odstotkov več kot leto poprej, zelo ambiciozen. Do pred nekaj mesecev je kazalo, da se bomo ciljni vrednosti prodaje zelo približali, žal pa se je trg v zadnji četrtini leta umiril, zato z realizacijo plana zaostajamo za nekaj odstotkov.

Formalno zastavljenega cilja torej nismo dosegli, kljub temu pa ocenjujem leto, ki se izteka, za Talum Rondelice kot uspešno. Pomembno je, da ohranjamo trend rasti, saj bosta letošnji proizvodnja in prodaja za kakšen odstotek le višji kot leto poprej.

Primerjave indeksov in odstotek realizacije ciljev pa seveda le niso edini kriteriji, po katerih merimo uspešnost tovarne rondelic. Tudi letos smo lahko ponosni na dosežke odvisne družbe Talum Rondelice. Uspešno smo zaključili razvojno-investicijski projekt (nova hala in razvojne peči), prodaja rondelic z višjo dodano vrednostjo je višja kot leto poprej, uva-

jamo nove zlitine za rondelice za doze, pripravili smo vse potrebno za izvedbo razvojno-investicijskih projektov v letu 2015 in, nenazadnje, prispevali smo pomemben delež k uspešni izvedbi projekta v Puerto Madrynu.

Za leto 2015 ostajamo zmerni optimisti. Verjamem, da nam bo trg v novem letu ponudil nove priložnosti. Kot pravijo nekateri naši konkurenti iz Zahodne Evrope, ima Talum eno izmed najmodernejših tovarn rondelic v svetu, zato pomeni ta privilegij še dodatno odgovornost, da ponujene tržne priložnosti zagrabilimo z obema rokama.

Ob tej priliki se želim zahvaliti vsem sodelavcem v odvisni družbi Talum Rondelice in drugim sodelavcem v Talumu, ki so s svojim prizadevnim delom prispevali k realizaciji plana proizvodnje in prodaje rondelic v letu 2014.

Posebna zahvala in čestitka velja livarjem Borisu, Bogdanu, Robertu, Sandiju in Matjažu za dobro opravljeno delo v Argentini. Svojim sodelavcem in vsem zaposlenim v skupini Talum želim veliko sreče, zdravja in veliko lepega v letu 2015. ■

Dovoljenje za obrat »SEVESO« je končno izdano

DR. MARKO HOMŠAK
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Vzporedno z okoljsko zakonodajo za naprave, ki lahko povzročajo onesnaževanje večjega obsega, je nastala okoljska zakonodaja za sprejetje vseh ustreznih ukrepov, da se preprečijo večje nesreče zaradi kemikalij in zmanjšajo posledice (po smernicah Seveso I, II in III) takšnih nesreč, če se eventualno zgodijo.

Okoljevarstveno dovoljenje (OVD) za obrat Talum Aluminij smo pridobivali skoraj 10 let. Po ustni obravnavi oktobra 2014 je novembra 2014 sledila še končna dopolnitev Varnostnega poročila, ki je ključni dokument za pridobitev dovoljenja. Isti mesec je bil še inšpekcijski obisk za pregled naprav in kemikalij za obrat Se-

veso. Pred koncem leta pa smo iz ARSO dobili informacijo o potrditvi Varnostnega poročila št. 3/2014. Z izdajo dovoljenja 14. januarja 2015 je postopek zdaj zaključen.

Vsem, ki so sodelovali pri aktivnostih za pridobitev dovoljenja, predvsem sodelavcem iz Sistemov upravljanja, odvisne družbe Vargas-Al in sodelavcem iz družbe Talum Aluminij se zahvaljujem za uspešno dokončan postopek in strokovno pomoč.

Pa da ne bo pomote: zgodba se s tem šele začne, saj obvezna revizija dokumentov poteka vsakih pet let, v vmesnem času pa je vse zapisano treba tudi izvajati. ▣

Zaprti sistem hladilne vode

INOVATIVNOST

Kako inovativni smo bili v letu 2014

NIKA SAJKO

Struktura prejetih predlogov:

- 625 koristnih predlogov,
- 8 izboljšav,
- 14 podjetniških idej.

Glede na preteklo leto se je število predlogov povišalo za skoraj 50 odstotkov (v letu 2013 je bilo evidentiranih 461 predlogov).

Pomembno se je povišalo tudi število zaposlenih, ki v procesih inoviranja aktivno sodelujejo. V tem letu je podalo predloge kar 232 različnih predlagateljev, kar je 21,2 odstotka vseh zaposlenih (v preteklem letu je delež predlagateljev znašal 17,6 odstotka).

Daleč največ predlogov na zaposlenega dosega v podjetju **Kreativni aluminij**. Dokazujejo,

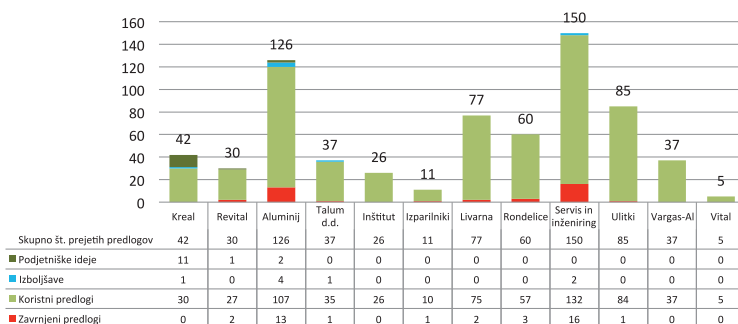
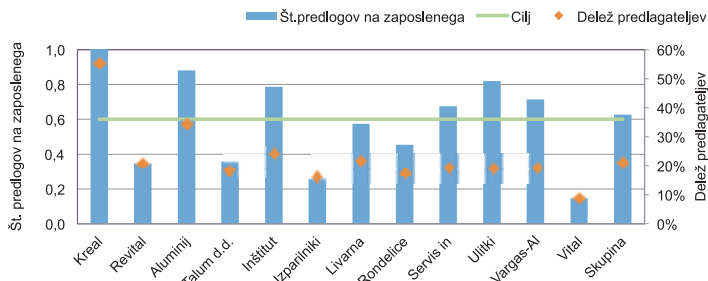
da so, kot pove že samo ime podjetja, najbolj kreativno in inovativno podjetje v Talumu. Cilj dosega tudi podjetja **Talum Aluminij**, **Talum Ulitki**, **Talum Inštitut**, **Vargas-Al** in **Talum Servis in inženiring**. Še posebej bi izpostavili storitveni podjetji **Revital** in **Vital**. V obeh so v primerjavi s prejšnjimi leti dosegli občuten napredek na področju podajanja predlogov.

Po velikem številu podanih predlogov izstopata dva sodelavca, **Jože Palčič** iz družbe Talum Servis in inženiring s kar 51 podanimi predlogi in **Peter Kropec** iz Kreativnega aluminija s 23 predlogi. ▣

V obdobju od januarja do decembra 2014 smo prejeli 686 inovacijskih predlogov, kar znaša 0,63 predloga na zaposlenega v skupini Talum. Skupina Talum tako dosega zastavljeni cilj, ki je v letu 2014 znašal 0,6 predloga na zaposlenega.

Predlagatelji z največ predlogi

Jože Palčič	Talum Servis in inženiring, d.o.o.	51
Peter Kropec	Kreativni Aluminij, d.o.o.	23
Tomi Eržen	Talum Ulitki, d.o.o.	18
Franc Kodrič	Vargas-Al, d.o.o.	17
Janez Vogrinec	Talum Aluminij, d.o.o.	17
Boris Perger	Kreativni Aluminij, d.o.o.	16
Janez Vogrinec	Talum Servis in inženiring, d.o.o.	15
Alojz Peršuh	Talum Servis in inženiring, d.o.o.	14
Gorazd Fišer	Talum Ulitki, d.o.o.	13
Andrej Žumer	Talum Ulitki, d.o.o.	12

TALUMEN

Cestna svetilka Lumenova CCL

Ko se aluminij prelije v svetlobo

Junija 2012 sem bil povabljen v skupino, ki jo je vodil Albert Korošec. Šlo je za delavnico o gibkem razvoju, ki sta jo usmerjala Aleksis Žrimec (ZariaM) in Geni Arh (Arhea). Moje razumevanje tega pristopa je bilo: seznaniti se in v praksi preveriti, kako čim hitreje, z minimalnimi stroški in veliko verjetnostjo priti do smeri razvoja proizvoda ali storitve. To pomeni, da s tem pristopom na trgu preveriš svoje lastno prepričanje (fikcijo, idejo) o smiselnosti proizvodnje ali trženju izbranega izdelka oziroma storitve.

Talumen
ALUMINIUM & LIGHT

RAJKO HABJANIČ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ
DUŠAN POGAČAR

Tema delavnice, imenovana ALU Design, je bila urbana oprema in aluminij. Seveda smo najprej začeli razmišljati o tem, kaj to sploh je. Naprej smo s postavljanjem pravih vprašanj in iskanjem odgovorov nanje prišli do lastnih idej (fikcije, prepričanj) o izdelkih ali storitvah, ki bi jih na trgu lahko prodajali.

Potrebo in uporabnost teh proizvodov ali storitev smo preverjali »v živo« z anketiranjem potencialnih uporabnikov; to so bili naključni prebivalci v občini Kidričevo, nekaj v Slovenski Bistrici in tudi prijatelji in znanci. Enako smo naredili tudi pri potencialnih plačnikih – obiskali smo 22 občin in opravili ankete.

Naše ideje (fikcije, prepričanja) so po treh mesecih delovanja delavnice dobile nepristranske ocene, ki ne priznavajo hierarhije »močnejših«.

Na osnovi informacij iz teh anket in intervjujev, tudi šibkih signalov, smo prišli do zanesljivejših

smeri razvoja. Ena izmed njih je bila tudi zunanja LED-razsvetljava.

Mimo vedenja te skupine je potekal dialog med podjetjema Vip-Virant, d. o. o., in Talum Ulitki, d. o. o.

Vip-Virant je postal lastnik podjetja Lumenova GmbH iz Rosenheima. To podjetje je razvilo inovativni LED-svetilni modul z možnostjo vgradnje v različna ohišja. Iskali so zanesljivega partnerja, ki bi ta ohišja izdeloval in ki bi bil pripravljen vložiti tudi v njihov razvoj. Na osnovi tega in glede na to, da se LED-svetila v svetu vse bolj razvijajo in uporabljajo, je Andrej Orovič predlagal, da bi v Talumu sami proizvajali LED-svetila.

Vse to je bilo očitno dovolj velika utež na tehtnici za odločitev o smeri razvoja. Začeli smo se poglobljeno ukvarjati s področjem LED-razsvetljave. Zavedali smo se, da v Talumu nimamo dovolj znanja o proizvodnji in vgrad-

nji LED-modulov, veliko pa vemo o aluminiju. Ta se uporablja za odvajanje neželene toplote, ki nastaja na hrbtni strani LED-čipov in jim, če so temperature previsoke, zmanjšuje življenjsko dobo. S podjetjem Vip-Virant smo se

dogovorili, da aluminij predelamo tako, da bo opravljal svojo funkcijo v smislu:

- odvajanja toplote,
- zaščite in opore vgrajenim svetilnim komponentam,
- privlačnega videza.

Render

Lučka v naravnem okolju

Približno pol leta smo potrebovali, da smo se naučili, kakšen je osnovni pristop k industrijskemu oblikovanju po tehnični in tehnološki plati. Prebijali smo led na področju razumevanja avtorskih pravic. Dokler je trajal razvoj svetilke, smo poglobljali znanja na različnih področjih: iz konstruiranja in oblikovanja, litja aluminija, elektrotehnike, kemije, metalurgije, brizganja plastike, orodjarstva in mehanske obdelave. Na vseh teh področjih je treba spremljati in upoštevati tudi zakonodajo – zahteve, predpise, uredbe in standarde.

Pri cestni svetilki Lumenova CCL smo imeli omejitve pri oblikovanju. Celoten svetilni modul LE 6 oziroma LE 12 z merami, toplotnimi lastnostmi, materiali, dodatno opremo – vse to smo morali zajeti z obliko ohišja, z minimalno skupno težo in minimalnimi proizvodnimi stroški. Omejitve so bile seveda tudi pri tehnologijah, ki jih obvladamo v Talumu.

Razvoj ideje je potekal v okviru strateškega oziroma gibkega razvoja. Svetilka, za katero smo razvijali ohišje, je dobila delovno ime Žarko. Razvoj od ideje do izdelka je potekal pod okriljem RC SIMIT in ustanovljenega spin off podjetja Talumen, d. o. o.; slednje je prevzelo vse aktivnosti v zvezi s svetilkami – torej razvoj, proizvodnjo, prodajo.

Danes imamo skupaj s podjetjem Vip-Virant na trgu dve velikosti svetilk, Lumenova CCL 06 (50 W) in CCL 12 (100 W). Pripravljamo še različice s 16, 24 in 32 W v ohišju CCL 06. Talumen dobavlja aluminijasti zgornji del ohišja,

plastični spodnji del ohišja in jekleni nastavek (nosilec) za pritrditev na drog. Imamo skupno prodajo, skupen razvoj in marketing ter skupen mrežni prodajni portal.

Svetilke Lumenova CCL 06 so postavljene na testnem polju javne razsvetljave v Ljubljani in v Kranju, svetijo pa tudi pred upravno zgradbo srbskega elektrogospodarstva. Vip-Virant prodaja svetilke v zahodni Sloveniji ter v Srbiji, Španiji, Nemčiji in Švici, Talumen pa v vzhodni Sloveniji, prodajno mrežo pa bomo skušali širiti tudi v tujino.

Izzivi za to leto so vsekakor: čim več prodanih svetilk, optimizacija procesov in stroškov pri izdelavi komponent ohišja ter razvoj novih proizvodov.

Ohišje svetila smo poimenovali Žarko

Svetloba kot navdih

Ljudsko izročilo pozna številne legende, povezane s svetlobo. Znana je grška legenda o Prometeju, ki je bogovom ukradel ogenj, ga dal ljudem in jih naučil, kako naj ga ohranjajo in uporabljajo. S tem je človek poleg energije dobil pripomoček, ki mu je lajšal življenje v temi. Svetloba na naše vedenje in bivanje vpliva bolj, kot se zavedamo. Impulzi iz življenjskega okolja se že tisočletja nalagajo v obliki nezavednega vzorca vedenja, ki mu pravimo bioritem. Naravna svetloba je

eden bistvenih dejavnikov, ki vplivajo nanj. Poleg naravne svetlobe človek uporablja tudi »izposojeno svetlobo«, ki jo lahko prilagaja svojim potrebam.

Pomen oblike

Svetilka Lumenova CCL je plod sodelovanja med podjetjema Talum in Vip-Virant. Zunanje svetilo z delovnim imenom Žarko je nastalo pod vplivom aluminijske industrije Skupine Talum, ki že šestdeset let proizvaja lahko srebrno kovino. Preplet bogate zgodovine in tradicije s sodobnimi trendi je spodbudil željo po raziskovanju novih oblik, ki bi svoj navdih črpale v bioniki – posnemanju narave. Zavedamo se namreč, da je narava najboljši oblikovalec, saj sledi svojim zakonitostim in sistemom.

In ustvari zgodbo o svetilu z imenom Žarko ...

Zakaj Žarko?

Ime Žarko izhaja iz slovenske besede žareti. Žarenje kot postopek segrevanja, ki se simbolično dopolnjuje z žarom, strastjo, energijo, ognjem, svetlobo in toploto. Simboliko žarenja smo ujeli v obliko svetila, ki s svojo valovito površino spominja na žar, po drugi strani pa sledi naravne-

mu valovanju svetlobe – svetlobnemu žarku. Nova oblika pa ne pomeni samo težnje po preseganju tradicionalnih oblik in iskanju umetniškega izraza, gre za vračanje k naravi, ki nas s svojimi oblikami uči, kako izkoristiti fizikalne zakonitosti. Valovita oblika svetila pomeni večjo površino in s tem tudi učinkovitejšo ohlajanje svetila, po drugi strani pa tudi učinkovito odvajanje kapljevine in s tem čisti ohišje.

Zakaj aluminij?

Aluminij zaradi svoje srebrne barve simbolizira futurizem, čistost, lahkotnost in visoko tehnologijo ... Ne gre pa samo za vizualnost, ki pritegne, saj ga kot material odlikujejo tudi izjemne lastnosti, kot so: toplotna prevodnost, lahkotnost materiala, odpornost na vremenske vplive (ne rjavi), ni strupen in je primeren za reciklažo.

Vse to so značilnosti, ki prepirajo.

Ko se aluminij prelije v svetlobo ...

Žarko ni samo ujetost svetlobe v dovršeno in domiselno obliko. Je mnogo več. Žarko je zgodba, značaj, zlitost z naravo in ideja, ki poskrbi za sodoben videz površin. ■

Talumen, d. o. o., ima svojo internetno stran www.talumen.si. Svetilke smo začeli tudi prodajati. Šest testnih svetilk Lumenova CCL 12 je postavljenih na območju Rondelic, ena pa tudi na križišču v Kidričevem.

Vsak dan kaj novega

ALEŠ MEGLIČ

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Za prvo številko časopisa Aluminij v letu 2015 smo na pogovor povabili sodelavca Aleša Megliča, zaposlenega v službi Sistemi upravljanja, kjer opravlja delo varnostnega inženirja. Svoje delo nam je v pogovoru predstavil kot zelo dinamično, saj delovni dnevi zanj niso enolični. Vsak dan prinese nove izzive, ki jih mora premagovati na poti do zastavljenih ciljev.

Delo varnostnega inženirja je pestro, saj je glede na velikost podjetja na različnih področjih dela in strokovnih nalog iz varstva pri delu vsak dan kaj novega. Nenehno se je treba izobraževati, sproti spremljati zakone in pravilnike, hitro opaziti in zaznati stanje, kar vse zahteva delo z ljudmi, obenem pa samodisciplino in zmožnost prenašanja psihičnih obremenitev.

Zjutraj tajnica poskrbi za čaj, nato pa se s sodelavci pogovorimo, če se je zgodilo kaj posebnega na področju varnosti in zdravja pri delu, ter uskladimo urnik za skupna dela. Varnostni inženir več kot polovico delovnega časa preživi v proizvodnih obratih, kar je za mene super, saj sem prej, preden sem začel delati na tem delovnem mesu, precej let delal v proizvodnji.

Največ časa v proizvodnih obratih porabim za preglede delovnih naprav, ki jih je v podjetju več kot dva tisoč. Vse, razen novih naprav in žerjavov (preglede opravi zunanje pooblaščenno podjetje), redno pregledujemo s sodelavcem Stankom Vajdo. Za posebne preglede žerjavov je treba najprej določiti termin s skupino za vzdrževanje žerjavov, ki pripravi vse potrebno, da lahko opravimo pregled. Prav tako nekaj dni prej termin uskladimo s proizvodnjo, da ni motenj v proizvodnem procesu, ko naprava ni na razpolago. Prav tako je pomembno, da je novih naprav zmeraj več, saj to pomeni, da se podjetje razvija.

V podjetju je tudi 98 tlačnih posod visoke stopnje, ki jih je treba periodično pregledovati po določenih pravilnikih. Pregledi varnostnih ventilov, notranji pregledi in tlačni preizkusi posod se večinoma izvajajo med kolektivnimi dopusti ali

ob remontih linij. Ko uskladimo termin s proizvodnjo, servisnim vzdrževanjem in zunanjim izvajalcem, opravimo pregled tlačnih posod.

Zadolžen sem za koordinacijo pregledov plinskih instalacij, ki se po pravilniku izvajajo vsakih pet let. Pregledi so razdeljeni po obratih, izvajamo pa jih z zunanjim izvajalcem, ker so zanje potrebne posebne akreditacije in drage merilne naprave, ki bi nas stale nekajkrat več, kot nas trenutno stanejo pregledi.

Prav tako sem zadolžen za organizacijo meritev mikroklimе v delovnih prostorih. Pri tem je potrebno dobro sodelovanje z osebami, zadolženimi za varstvo pri delu in ravnanje z okoljem, s katerimi skupaj določimo merilna mesta po delovnih mestih. Seveda mora biti zagotovljeno tudi to, da na termin meritev delujejo vse delovne naprave, da so meritve realne. Na osnovi meritev in izdelave ocene tveganja za določeno delovno mesto predpišemo zahtevano osebno varovalno opremo in po potrebi sprožimo aktivnosti za izboljšanje razmer za delo.

Sodelujem tudi pri uvajanju nove osebne varovalne opreme, pri čemer najprej preverimo, kaj zahteva zakonodaja. Nato izberemo različne proizvajalce osebne varovalne opreme za določen artikel, največ tri, katerih opremo damo na testiranje delavcem v proizvodnjo, ker je to najboljše zagotovilo za izbiro prave osebne varovalne opreme.

Izvajam tudi usposabljanja iz varnosti in zdravja pri delu, teoretično usposabljanje za voznika viličarja in raznih tehnoloških vozil. Teh usposabljanj je bilo v zadnjem času precej, saj se je lani zaposlilo veliko novih delavcev; to je skorajda

edina spodbudna statistika na področju dela za našo regijo v letu 2014.

Ker je leto znova naokoli, se trenutno največ časa ukvarjam s pripravo letnega poročila za lansko leto in pripravo letnih načrtov za določene preglede delovnih naprav v proizvodnji. S sodelavci pripravljamo tudi revizijo osebne varovalne opreme po delovnih mestih, saj je bilo v zadnjem času na tem področju precej sprememb. Najmanj prijetno delo varnostnega inženirja je ogled in obravnava poškodb pri delu, ki si jih vsi želimo čim manj, da bi bilo

delo v podjetju varno.

Delo, ki ga opravljam, mi omogoča spoznavanje varnostnih inženirjev iz drugih podjetij, s katerimi si izmenjujemo izkušnje predvsem iz prakse. Sami smo že organizirali kar nekaj obiskov varnostnih inženirjev iz drugih podjetij, ki so bili med ogledom proizvodnje navdušeni nad urejenostjo proizvodnih obratov. To lahko potrdim tudi sam po ogledih drugih podjetij, v katerih ni takšnega poudarka na urejenosti in nudenju osebne varovalne opreme za zaposlene. ▣

Aleš Meglič

Veseli bomo vsakega novega pevca

DARKO FERLINC
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Edvard Hojski,
predsednik MoPZ Talum Kidričevo

Prvo nedeljo v decembru smo lahko v restavraciji Pan v Kidričevem prisluhnili koncertu Moškega pevskega zbora Talum Kidričevo, ki pod okriljem naše tovarne deluje že več desetletij. Ob tej priložnosti smo se pogovarjali z Edvardom Hojskim, predsednikom zbora, ki nam je razkril, s kakšnimi izzivi se zbor spopada v zadnjih letih svojega delovanja. Njihova največja želja je, da bi jim v svoje vrste uspelo privabiti mlade, sveže glasove. Ti bi obogatili zvočno izkušnjo, ki nam jo že vrsto let ponujajo v poslušanje.

Kako dolgo že poješ v Talumovem moškem pevskem zboru?

Kar nekajkrat so me povabili in končno sem se leta 1999 odločil za članstvo v našem pevskem zboru.

Poješ bas. Dobrih basistov je poleg prvih tenorjev pravzaprav malo.

V zbor sem pravzaprav prišel z namenom, da bi pel v tenorskem delu zbora, saj sva s takratnim zborovodjo Ladislavom Pulkom sodelovala v mladinskem zboru, v katerem sem prepeval s tenoristi. Seveda je od takrat minilo kar nekaj časa in tudi moj glas se je spremenil, pa sem pristal med basisti. Kot si omenil, je pogosto največje pomanjkanje pevcev v zborih med prvimi tenorji in basi.

Že nekaj časa si tudi predsednik zbora. Kako dolgo?

Predsedovanje zboru so mi naši člani zaupali že tretji mandat. Glede na to mislim, da delam dobro, v korist in zadovoljstvo tako članov zbora kot tudi vseh, s katerimi sodelujemo.

Na decembrskem koncertu vas je pelo deset. To je v primerjavi z nekimi drugimi časi zelo malo. Kaj meniš?

Res nas je v zboru trenutno samo deset, pa vendar se vsak po svoje trudi obdržati zbor »pri življenju«. Ne samo z vajami in pripravo repertoarja, pač pa tudi z vabljenjem novih pevcev v naše vrste. Seveda bi bili zelo veseli, če bi se nas na oder postavilo toliko kot v dobrih starih časih.

Manjša zasedba zahteva same dobre, da ne rečem vrhunske glasove, v zboru jih pa ni prav veliko. S tem je seveda povezana tudi kakovost petja.

V zboru trenutno prepevamo absolutni amaterji, naš zborovodja mag. Oliver Buček pa se trudi uskladiti naše glasove, kolikor se le da. Tudi zanj bi bilo zagotovo veliko lažje, če bi imel na razpolago široko paleto vrhunskih pevcev. Seveda je treba glede na zasedbo izbrati ustrezen repertoar in ga dokončno izpiliti.

Za razliko od Talumovega orkestra pri vas ni videti veliko mladih ljudi. Seveda ne morete sprejemati

osnovnošolcev tako kot oni, ampak članov med 20. in 40. letom na primer tudi ni veliko.

Občudujem Talumov orkester, žal pa se ne moremo primerjati z njim. Za prepevanje v moškem pevskem zboru so zaželeni odrasli, že izoblikovani glasovi. Prav gotovo bi v naši sestavi najraje videli mlade pevce, katerih glas in sposobnosti so na vrhuncu. Pa jih žal razen svetlih izjem ne moremo privabiti.

Kaj je po tvoje vzrok za to?

Vzrokov je kar nekaj. Prvi je obveznost vsakega člana redno sodelovanje na vajah. Kar nekaj časa je treba prebiti v učilnici, preden se predstaviš na odru. Drugi vzrok je po mojem neatraktivnost zborovskega petja. Predstavljanje samo na nekaj prireditvah v domačem okolju in na nekaj revijah v državi za mnoge ni zadosten motiv. Kot naslednji vzrok vidim pomanjkanje časa in volje za takšno druženje, našlo pa bi se še kar nekaj vzrokov.

Iz svojih izkušenj z zborom vem, da sem ga zapustil iz dveh razlogov: zaradi velike starostne razlike

med člani in predvsem zato, ker se skoraj nič ni dogajalo. Vaje, pogrebi, pa spet vaje in mogoče tu in tam kak koncert ali revija. Kako je danes?

Prav veliko se ni spremenilo, le da nas je občutno manj. Svojo noto seveda daje tudi druženje, ki vpliva novo voljo za delovanje.

Veliko vprašanje je torej, kako pritegniti mlade pevce. Imaš kakšno idejo?

Ideje so, pa jih ne moremo niti načrtovati, dokler ne dopolnimo naših vrst. Zagotovo bi bila stvar zanimivejša in atraktivnejša z izvedbo nastopov v zamejstvu, mednarodna srečanja pevskih zborov v tujini se odvijajo vsako leto na več krajih po Evropi, tu so še tabori pevskih zborov in srečanja društev ...

Če ostanem pri primerjavi pevcev in godbenikov, so pevci bistveno cenejši. Manj jih je in še inštrumentov jim ni treba kupovati. Za kako turnejo tako najbrž ne bi smelo biti problema.

Verjamem, da ne bi bilo problemov, saj bi nam verjetno ob

»Zagotovo bi bila stvar zanimivejša in atraktivnejša z izvedbo nastopov v zamejstvu, mednarodna srečanja pevskih zborov v tujini se odvijajo vsako leto na več krajih po Evropi, tu so še tabori pevskih zborov in srečanja društev ...«

takšnih večjih projektih stala ob strani družba Talum.

Kaj pa repertoar? Bi bilo treba v program vnesti kaj novega, svežega?

Repertoar bi zelo radi spremenili in dopolnili z novimi, sodobnejšimi priredbami domačih ali tujih avtorjev, a za to moramo dopolniti naše vrste. Kot si verjetno opazil na koncertu, smo prve korake že storili. Naš zborovodja pa bo z veseljem pripravil še kakšno priredbo.

Koliko rezerve, če lahko tako rečem, še ima zbor pri kakovosti glede na trenutno zasedbo?

O rezervi žal ne morem govoriti, vse pa je odvisno od nas in našega zborovodje. A menim, da se da vedno vsaka stvar napraviti še bolje.

Vrniva se spet k mlajšim pevcem. Najbrž jim bo treba kaj ponuditi, da se vam bodo pridružili. Morda kakšno potovanje, zanimiv pro-

gram, izobraževanje. Ste v zboru kaj razmišljali o tem?

Zagotovo je zanimiv in atraktiven program lahko motiv za sodelovanje mlajših pevcev v zboru, pa smo spet pri zasedbi.

Kdo bi po vašem mnenju še lahko bil tisti, ki bi – poleg tebe – lahko v zboru kaj premaknil na bolje?

Vsi člani zbora se vsak po svojih močeh trudimo privabiti nove pevce. Mogoče pa bi širša družbena promocija zborovskega petja prinesla kak pozitiven učinek.

Gre seveda za amaterizem, ampak kakovost je najpomembnejša. Kaj meniš?

Kakovost vsakega dela se da na neki način izmeriti. Naše delo ocenjujejo zadovoljni poslušalci in obiskovalci prireditev in opažam, da se njihovo število povečuje.

Nazadnje ste zveneli dobro. Podpora tamburaškega orkestra

vam je tudi dobro dela. Vidiš mogoče v takem povezovanju kako rešitev?

Decembrski koncert smo že drugo leto izvedli z gostujočim Tamburaškim orkestrom Cirkovce. S tem smo na neki način spremenili klasičen zborovski nastop v prijetno prireditev z nekaj instrumentalnimi spremljavami. Dodali smo še flauto, violino, klarinet in za konec še harmoniki. Menim, da je takšno sodelovanje prijetno za poslušalce, seveda pa bomo še naprej iskali izvirne oblike sodelovanja.

Kakšni so pravzaprav vaši načrti za prihodnost? Kaj boste recimo počeli letos (2015)? In kaj v naslednjih letih?

Za vsako leto našega delovanja pripravimo letni načrt, ki ga poskušamo tudi realizirati. Za leto 2015 ga še nimamo, bo pa zagotovo primeren sestavi zbora in še malo več. Za naslednja leta pa žal ne morem napovedati nič gotovega.

Najbrž bi bilo smiselno za konec najinega pogovora pozvati talumovce in tudi druge, da se pridružijo zboru. To lahko do neke mere uresničimo tudi v našem časopisu.

Zagotovo je vaš časopis primeren medij za povabilo zaposlenim v družbi Talum, da se nam pridružijo. Žal v zboru trenutno prepeva samo še en aktivno zaposlen v Talumu, mislim pa, da je med vami veliko pevcev z več in manj izkušnjami v zborovskem petju. Pridružite se nam, več nas bo, lepše bomo prepevali, lepši in kvalitetnejši program bomo pripravili, iskali bomo nove izzive in nove možnosti za našo predstavitev ter ohranili našo lepo kulturno dediščino.

Slovenci v osnovi radi pojemo. Najbrž bi bilo to resnico vredno izkoristiti. Se strinjaš?

Da, vzemimo si čas za to!

»Pridružite se nam, več nas bo, lepše bomo prepevali, lepši in kvalitetnejši program bomo pripravili, iskali bomo nove izzive in nove možnosti za našo predstavitev ter ohranili našo lepo kulturno dediščino.«

Drugi o nas

ALEKSANDRA JELUŠIČ

Medij: Petv.tv
Datum: 7. 1. 2015
Trg dela v letu 2014

»... Tudi večja podjetja so se prestrukturirala in se prilagodila trgu – tako so denimo delavci Taluma opravljali delo v Južni Ameriki. Vsi večji zaposlovalci, kot so Boxmark, Carrera, Perutnina, Talum, so poslovali stabilno ...«

Medij: Štajerski Tednik
Datum: 6. 1. 2015
»Za slovenska podjetja so prej priložnosti na Kosovu kot v Nemčiji«

»... Tudi Talum vidi poslovne priložnosti na Kosovu. 'Za slovenska podjetja so prej priložnosti na Kosovu kot v Nemčiji!' Tako je samozavestno dejala predstavnica inštituta Panax Marjana Kreitner. Inštitut s sedežem v Prištini, ki nudi celostno podporo vseh aktivnosti, ki jih potrebuje tuje podjetje za poslovanje na Kosovu, je v Slovenski Bistrici sredi decembra pripravil poslovno konferenco, na kateri so priložnosti za sodelovanje iskala slovenska podjetja. Zanimanje je bilo večje od pričakovanj, saj se je dogodka udeležilo 25 podjetij, med njimi tudi Talum. 'Talum se v okviru osnovne dejavnosti med drugim ukvarja tudi s predelavo sekundarnega, odpadnega aluminija, ki ga vgrajujemo v različne končne proizvode. V ta namen na območju Balkana vzpostavljamo svojo lastno oskrbovalno mrežo in vidimo potencial tudi na Kosovu,' je povedal Avgust Šibila, vodja strateškega razvoja v Talumu. Kot je še dejal, so jim bile na konferenci posredovane informacije o poslovnem okolju na Kosovu. 'In kar je najpomembnejše, pomagali nam bodo pri vzpostavitvi neposrednih kontaktov z relevantnimi podjetji oz. institucijami,' je dodal Šibila ...«

Medij: Finance.si
Datum: 2. 1. 2015
Rojstvo novega slovenskega izdelka

»... Vse se je začelo marca 2013 na Spodnjepodravskem forumu časnika Finance na Ptuj. Peter Frankl, direktor in glavni urednik Financ, je Marjana Trobiša in Marka Drobniča, prva moža Boxmark Leatherja in Taluma, pozval,

naj združita moči in na trgu predstavita skupni izdelek. Ideja je kmalu obrodila sadove. 'Izdelali smo ležalnik iz aluminija, prevlečen z usnjem. Lani spomladi smo ga svetovni javnosti prvič predstavili na sejmu v Miamiu, kjer razstavljajo dobavitelji za ladijsko industrijo,' je povedal Marjan Trobiš. V Talumu so s pomočjo oblikovalke iz Boxmark Leatherja Sabine Serezegi izdelali aluminijasto ogrodje za ležalnik, blazina pa je prevlečena z vodo-odpornim usnjem, saj je ležalnik namenjen za potniške križarke. Gre za prvi tovrstni izdelek, ki ga na svetovnem trgu še ni, ciljajo pa predvsem na ladjedelniško industrijo, konkretno na križarke, ki takšne izdelke kupujejo v posebnih ponudbah. Morebitni kupci so tudi v hotelski panogi, tržijo pa ga skupaj s Talumom. Izvozni hit Boxmarka Boxmark Leather je minulo poslovno leto sklenil boljše, kot so načrtovali. V primerjavi z letom 2013 so prihodke povečali za 14 odstotkov. Njihovi glavni trgi so še vedno evropski, vse bolj pa so navzoči v Severni in Južni Ameriki, na Kitajskem, v Rusiji, na Bližnjem in Daljnem vzhodu. V tujini najbolj uspevajo z inovativnimi izdelki v letalski in navtični industriji, njihov paradni konj pa je že postala kolekcija zunanega pohištva, ki so jo pomenovali Xtreme Outdoor ...«

Medij: Finance.si
Datum: 31. 12. 2014
Zaposlovalci

»... V Talumu so zaposlili 133 oseb. V prihodnjem letu je cilj – če ne bo večjih sprememb na po-

slovnem področju – zaposliti še približno 50 delavcev ...«

Medij: Finance.si
Datum: 31. 12. 2014
Izvozniki

»... Talum je kot izvoznik na desetem mestu z 215 milijonov EUR ...«

Medij: Finance.si
Datum: 29. 12. 2014
Okoljske takse – še manj bomo konkurenčni

»... 'EU je za energetske intenzivne panoge pri vseh datjavah izdala smernice za razbremenitev družb od leta 2014 do leta 2020. Prek združenja proizvajalcev aluminija smo izvedeli, da se naša konkurenca s podobnimi obremenitvami ne bo obremenjevala,' pa poudarja predsednik uprave Taluma Marko Drobnič. 'Za nas bo dodatna obremenitev z okoljskimi taksami pomenila najmanj dodatnih 130 tisoč evrov stroškov na leto, poleg tega je bil jeseni sprejet še prispevek na učinkovitost rabe energije, ki ga bomo začeli plačevati z novim letom, kar za nas pomeni dodatnih 1,2 milijona evrov stroškov. Tako se zaradi naše države konkurenčnost še naprej zmanjšuje predvsem proizvajalcem aluminija, jeklarjem, papirnicam, steklarjem in kemikom.'»

Obiskali so nas

ALEKSANDRA JELUŠIČ

Hvala sodelavcem za pomoč pri organizaciji ogledov.

17. 12. 2014 Animacija o izobraževanju – aktivni iskalci zaposlitve

18. 12. 2014 Gimnazija Ptuj

Kakšna bo naša »jesen življenja«

VIR: PREDSTAVITVENO GRADIVO PREDSTAVNIKA POKOJNINSKE DRUŽBE A NA SEJI SVETA ZAPOSLENIH

Velika večina mlajših sploh ne razmišlja o tem, da bodo nekoč zapustili delovno okolje in se upokojili. Zato jim je misel, da je treba dovolj hitro razmišljati o tem, kako si bodo zagotovili finančno varnost za čas upokojitve, dostikrat zelo tuja. Obvezno pokojninsko zavarovanje temelji na načelu medgeneracijske solidarnosti. Zaposleni in delodajalci vplačujejo prispevke za obvezno pokojninsko zavarovanje, ki se sproti porabljajo za izplačevanje pokojnin, del sredstev mora prispevati državni proračun. Ker se razmerje med upokojenimi in zaposlenimi, ki vplačujejo prispevke, iz leta v leto slabša na račun zaposlenih (leta 2004 je bilo razmerje med zavarovanci in upokojenci 1,68, leta 2013 se znižalo na 1,38), se vse večji del izdatkov za obvezno pokojninsko zavarovanje financira iz proračuna. To pa pomeni, da je nižanje javnih pokojnin neizbežno. Sledile bodo nove pokojninske reforme, ki bodo postopoma nižale pokojnino iz obveznega zavarovanja proti 50 odstotkom neto plače. Demografski podatki tudi ne prispevajo pozitivno k izboljševanju pokojninskega sistema, saj se življenjska doba podaljšuje,

število mladih pa se ne povečuje. Demografska projekcija do leta 2050 kaže, da bo število mladih do 20 let enako, število delovno aktivnih med 20. in 64. letom se bo znižalo za 250.000, število ljudi, starih več kot 64 let, pa se bo povišalo za več kot 250.000, kar je razvidno tudi iz grafa.

Za vzdržnost pokojninskega sistema bo tako potrebno vsaj dvojje. Po eni strani bo treba dvigovati upokojitveno starost in omogočati aktivnemu prebivalstvu zaposlitev. Ker v Sloveniji znaša pokojnina iz obveznega zavarovanja za polno pokojninsko dobo 57 odstotkov povprečne plače zavarovanca in bo v prihodnje delež verjetno še padel, bo za »dostojno jesen življenja« nujno poskrbeti še za druge vire. Eden teh virov je dodatno pokojninsko zavarovanje.

Talun je sklenil pokojninski načrt dodatnega pokojninskega zavarovanja že leta 2000, ko je zakonodaja dopustila to možnost varčevanja. V vključitev v načrt, ki je bil sklenjen s Pokojninsko družbo A, so povabljeni sodelavci, ki so v družbah Skupine Talun zaposleni najmanj 6 mesev. Na tem mestu podajamo nekaj informacij o lastnostih tega zavarova-

nja, ki jih večina sodelavcev verjetno pozna, vendar mislimo, da je vedno koristno, če nas kdo na kakšne podatke ponovno opozori.

Lastnosti zavarovanja

- Premija se mesečno vplačuje na zavarovancev osebni račun in obrestuje z doseženim donosom, ki ne more biti nižji od zavarovalnega.
- Zavarovanec pridobi pravico do dodatne starostne pokojnine sočasno z upokojitvijo po obveznem zavarovanju. To pravico lahko uveljavi kadar koli po upokojitvi.
- Zavarovanec sam izbere vrsto dosmrtno rente, ki jo želi prejemati. Izbira lahko med enakomerno dosmrtno rento in pospešeno rento.
- Zavarovanec lahko privarčevana sredstva v primeru izgube zaposlitve pred upokojitvijo in po 53. letu starosti koristi kot predčasno pokojnino.
- V primeru smrti zavarovanca pred upokojitvijo se zbrana sredstva dedujejo. Tudi pokojnina se lahko deduje. Zavarovanec se lahko odloči za rento, ki se v primeru njegove smrti izplačuje dedičem do največ 20 let po uveljavitvi rente.
- Zbrana sredstva so izločena na posebnem računu (kritnem skladu) in so last zavarovanca, zato varnost sredstev tudi v primeru stečaja delodajalca ali pokojninske družbe ni ogrožena.
- Dodatno pokojninsko zavarovanje je dolgoročno in namenjeno varčevanju.
- Prednost te oblike varčevanja je posebna davčna olajšava.

Vplačane premije do višine 5,844 odstotka posameznikove bruto

plače, vendar v letu 2014 največ 2.819 evrov, so oproščene plačila vseh prispevkov in dajatev. Zaradi davčne olajšave druge oblike varčevanja, kot so depozit na banki, naložbe v delnice ali žlahtne kovine, zavarovancu zelo težko omogočijo privarčevati primerljivo visoka sredstva. Tudi dodatna pokojnina je v višini 50 odstotkov oproščena plačila dohodnine. Talun zaposlenim, ki so se vključili v zavarovanje, financira maksimalno premijo, kar pomeni v višini 5,844 odstotka bruto plače zaposlenega. Znesek vplačane premije je prikazan na plačilni listi.

Zavarovanje lahko preneha redno ali izredno. Redno prenehanje:

- zavarovanec uveljavi pravico do dodatne pokojnine ali predčasne dodatne pokojnine,
- zavarovanec pridobi pravico do dodatne pokojnine ob upokojitvi po obveznem pokojninskem zavarovanju,
- v primeru brezposelnosti po 53. letu starosti uveljavi pravico do predčasne dodatne pokojnine.

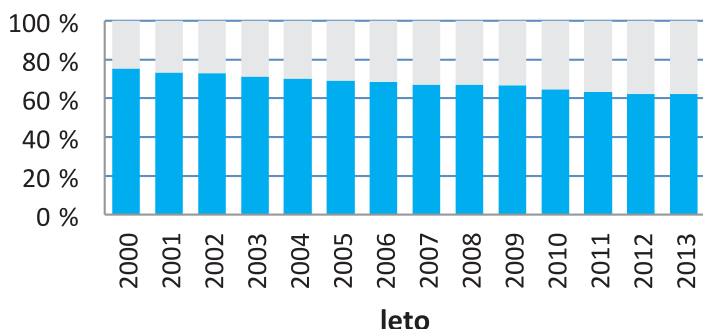
Izredno prenehanje:

- v primeru smrti zavarovanca,
- izstop zavarovanca iz kolektivnega zavarovanja,
- prenehanje pogodbe o zaposlitvi,
- prenehanje poslovanja izvajalca zavarovanja.

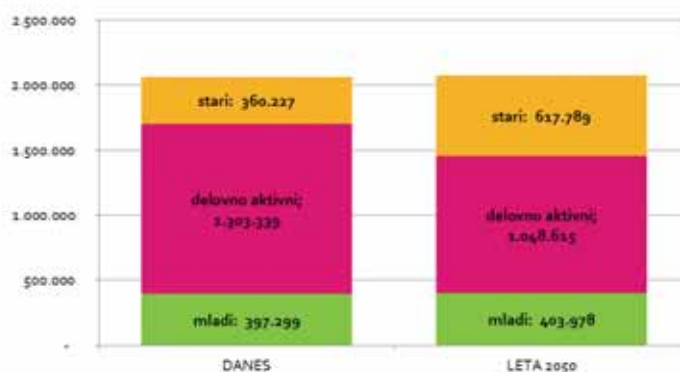
Prihodnjič še nekaj o novostih v letu 2015.

Povprečna neto pokojnina je leta 2000 znašala 75 odstotkov povprečne neto plače, lani le še 57 odstotkov. Povprečna neto starostna pokojnina je septembra 2014 znašala 613 evrov. □

Povprečna pokojnina v % povprečne plače

Dosedanje padanje pokojnin

Demografska slika Slovenije

Upokojitev v letu 2015

JOŽICA JUNGER

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Od 1. januarja 2013 velja nov zakon, ki je uvedel postopno višanje starosti in dobe v nekaterih primerih upokojevanja.

Ker v teh dneh po radiu in televiziji veliko slišite, da so se pogoji za upokojitev spremenili, predstavljamo spremembe, ki jih je zakon prinesel, in kakšni so pogoji za upokojitev v letu 2015 v primerjavi z letom 2014. Pri tem poudarjamo, da gre za začetek veljavnosti sprememb, ki so bile sprejete z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2) 14. decembra 2012. Veljati so začele 1. januarja 2013 in so bile prehodnega značaja. Do leta 2018 (pri moških) oziroma do leta 2020 (pri ženskah) se bodo v prehodnem obdobju pogoji za moške in ženske izenačili (60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa ali 65 let starosti in najmanj 20 let zavarovalne dobe), če seveda v tem času ne bo nove spremembe zakona.

Za izpolnitev pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine morata biti hkrati izpolnjena pogoja starosti in pokojninske dobe.

V letu 2015 bo prvi pogoj za ženske, ker se starost za upokojitev zviša za štiri mesece, 58 let in 8 mesecev ter 39 let pokojninske dobe brez dokupa, pri moških pa 59 let ter 40 let pokojninske dobe brez dokupa. Pri preostalih dveh pogojih se poveča starost za ženske za 6 mesecev, kar pomeni 62 let in 6 mesecev, pri moških pa 64 let in 6 mesecev.

Upokojitveno starost za pridobitev starostne pokojnine bo mogoče zniževati na račun otrok, obveznega služenja vojaškega roka, zaradi vključitve v zavarovanje pred 18. letom starosti in zaradi dela na delih, ki se šteje s povečanjem.

Srečanje Talumovih upokojencev

V letu 2015 se podaljšuje tudi obdobje, ki se upošteva za izračun pokojninske osnove. V preteklem letu (2014) so se upoštevale osnove iz katerih koli najugodnejših zaporednih 20 let zavarovanja od 1. januarja 1970 naprej, v letu 2015 pa se bo upoštevalo **21 let**; to obdobje se bo postopno povečalo do 24 let. Izpolnjevanje pogojev za upokojitev in možnosti zniževanja upokojitvene starosti so med posamezniki lahko precej različni, zato je treba opraviti izračun za vsakega posameznika posebej. ■

Splošni pogoji za pridobitev pravice do starostne pokojnine v letu 2015 (primerjava z letom 2014)

Za ženske:

2014		2015	
starost	pokojninska doba	starost	pokojninska doba
58 let 4 mesece	38 let 8 mesecev pokojninske dobe brez dokupa	58 let 8 mesecev	39 let pokojninske dobe brez dokupa
62 let	najmanj 20 let pokojninske dobe	62 let in 6 mesecev	najmanj 20 let pokojninske dobe
64 let	najmanj 15 let zavarovalne dobe	64 let in 6 mesecev	najmanj 15 let zavarovalne dobe

Za moške

2014		2015	
starost	pokojninska doba	starost	pokojninska doba
58 let 8 mesecev	40 let pokojninske dobe brez dokupa	59 let	40 let pokojninske dobe brez dokupa
64 let	najmanj 20 let pokojninske dobe	64 let in 6 mesecev	najmanj 20 let pokojninske dobe
65 let	najmanj 15 let zavarovalne dobe	65 let	najmanj 15 let zavarovalne dobe

Razgibavanje

V letu 2014 je bil zdrav življenjski slog rdeča nit aktivnosti, ki smo jih izvajali v okviru aktivnosti za zdravje Zdravo Talum.

Rdeča nit leta 2015 bodo kostno-mišična obolenja, ki še vedno predstavljajo eno večjih zdravstvenih težav tako v Evropi kot v Sloveniji. Ker tudi naše analize kažejo, da so še posebej težave s hrbtenico posebej pogoste, bomo tej temi namenili nekoliko več pozornosti. Za prvič in v uvod nekaj hrbtenici. Naj naša hrbtenica v letu 2015 ostane ali postane bolj prožna.

Razgibajmo se!

Hrbtenica je osrednji steber človeškega telesa. Skupek nanizanih vretenc in medvretenčnih ploščic pa je še mnogo več kot samo to. Ploščice med vretenci delujejo kot blažilniki, ki prestrezajo tresljaje, sunke in udarce, ki smo jim vsakodnevno izpostavljeni. Hrbtenica je zapleten del našega telesa, ki omogoča večino gibov in pretok informacij do večine organov. Hrbtenica objema hrbtenjačo, nekakšen osrednji kabel celotnega živčevja, ki se povezuje z vsemi organi in celicami po telesu.

Naloge hrbtenice

Hrbtenica ima obliko črke S in štiri krivine: naprej ukrivljen vratni in ledveni del, nazaj ukrivljen prsni del ter križnico in trtico. Naravna oblika hrbtenice je zelo pomem-

bnna, saj pomaga ohranjati ravnotežje, obenem pa varuje hrbtenjačo. Za splošno stabilno in dobro držo je zelo pomembno, da ohranimo naravno ukrivljenost hrbtenice.

Hrbtenica daje oporo celotnemu telesu in nam omogoča vzravnanost hojo. Mišice in vezi ob hrbteničnih vretencih omogočajo gibanje hrbtenice: upogib naprej in izteg nazaj, upogib levo in desno, obrat levo in desno ... Hrbtenica mora biti ustrezno gibljiva, mišice ob njej pa močne in prožne. Za vse to je potrebno redno gibanje, saj sicer mišice postanejo zategnjene ali ohlapne, posledice čutimo kot bolečine, deformacije in oteženo gibanje, saj hrbtenica izgubi svojo prožnost.

Preventiva je boljša kot ...

Z današnjim načinom življenja in dela hrbtenici zelo škodimo.

Paziti moramo na preobremenitve, dvigovanje bremen, ustrezno držo pa ohranjamo tudi med hojo, stoječimi postanki in v drugih okoliščinah. Celo spanje je za hrbtenico obremenjujoče, če spimo na premehkih ležiščih ali z neustreznim vzglavnikom. Predvsem pa je za hrbtenico lahko usodno, da več kot osem ur dnevno sedimo. Če ne moremo spremeniti svojega položaja med delom, lahko za izboljšanje naravne drže vadimo.

Obstaja vrsta zelo priročnih in dovolj preprostih vaj za hrbtenico in prav vse so koristne, če jih izvajamo redno, brez prisile ali hitrosti. Izberimo si tiste, ki nam ustrezajo, in jih izvajajmo – pomagajo nam lahko tako pri že ugotovljenih bolečinah ali morebitnih deformacijah (pri tem se je seveda treba posvetovati s strokovnjakom) kot tudi preventivno. □

[HTTP://ZDRAVJE-ZRS.GZS.SI/SLO/ZDRAVE_NOVICE/65565](http://ZDRAVJE-ZRS.GZS.SI/SLO/ZDRAVE_NOVICE/65565)
FOTO: SRDAN MOHORIC

Kako se razgibavajo Talumovci

Veliko majhnega za veliko dobrega

Obvestilo za krvodajalce v Talumu, Silkemu in Praliku

Krvodajalska akcija v januarju: torek, 27. 1. 2015, in četrtek, 29. 1. 2015, med 7. in 11. uro v transfuzijskem oddelku ptujske bolnišnice.

MARJETKA LEDINEK
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Poročilo o prisotnosti krvodajalcev na krvodajalskih akcijah od julija do decembra 2014:

julij: 25 odvzemov krvi
avgust: 27 odvzemov krvi
september: 34 odvzemov krvi
oktober: 24 odvzemov krvi
november: 32 odvzemov krvi
december: 31 odvzemov krvi
skupaj: 173 odvzemov krvnih enot

Statistični podatki o odvzemih za leto 2014:

- od januarja do junija: 153 odvzemov krvi
- od julija do decembra : 173 odvzemov
- skupaj 326 odvzemov krvnih enot, kar je nekaj več kot leta 2013 (295 odvzemov krvnih enot)

Ob darovanju krvi se vedno zastavljajo vprašanja. Med pogostimi vprašanji sta tudi naslednji.

Zakaj odvzamejo dozo 450 ml in ne manj?

Volumen odvzete krvi ne sme preseči 13 odstotkov celotnega volumna krvi v telesu. Toliko lahko odvzamejo krvodajalcem, ki so težji od 50 kg. Za pripravo ustreznih komponent (rdečih krvnih celic, krvnih ploščic, plazme) potrebujemo zadosten volumen polne krvi. Če bi odvzeli manjši volumen krvi, iz nje ne bi mogli pripraviti krvnih komponent, ki bi ustrežale predpisanim standardom. Odvzeta manjša količina bi pomenila večje tveganje za prejemnika, ker bi morali

bolniku dati krvno komponento več krvodajalcev, tveganje za prenos nalezljivih bolezni in drugih zapletov pa je tako večje.

V kolikšnem času telo nadomesti odvzeto količino krvi?

Že med odvzemom krvi se kri v krvnem obtoku prerazporedi, zato krvni tlak ne pade. V nekaj urah po odvzemu se volumen krvi normalizira s prehodom tekočine iz tkiv v ožilje, kri pa se pri tem razredči. Zato moramo po odvzemu popiti čim več tekočine. Plazemske beljakovine se obnovijo v nekaj dneh (samo komponento plazme lahko darujemo večkrat na mesec s posebnim postopkom: kri odvzamejo, plazmo ločijo od polne krvi, preostalo kri pa vrnejo krvodajalcu nazaj v telo oziroma v žilo). Krvne celice se obnovijo deloma takoj s sproščanjem iz notranjih zalog in deloma s pospešenim nastajanjem novih celic v kostnem mozgu. Krvne ploščice se tako nadomestijo v nekaj dneh, rdeče krvničke pa v dveh do treh tednih. Pri rednem dajanju krvi (večkrat letno) se najdlje obnavljajo zaloge železa. Prav zaradi tega krvi ne smemo darovati pogosteje kot vsake tri mesece (moški) ali vsake štiri mesece (ženske).

Zahvaljujem se vsem krvodajalcem (sicer nas je zelo malo) in krvodajalcem, ki ste se v preteklem letu udeležili krvodajalskih akcij in nesebično ponudili svojo humanost. Ste skriti heroji, ki ste sočloveku in bolnikom omogočili zdravljenje ali celo rešili življenje. Hvala. ■

Talumov Lahkotni svet

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ
ARHIV ŠOL

Prvega januarja se je uradno začel drugi del projekta Lahkotni svet, v katerem bo okoli 5000 otrok v vrtcih in učencev pod vodstvom vzgojiteljev in učiteljev ustvarjalo na temo aluminija. V časopisu Aluminij bomo sproti objavljali, kaj vse so mladi kreativci ustvarili.

OŠ Borisa Kidriča, Kidričevo

OŠ Cirkovce

Modni nakit iz aluminija

OŠ Borisa Kidriča, Kidričevo,
podružnica Lovrenc na
Dravskem polju
Novoletne voščilnice

OŠ Olge Meglič

Letos so Talumove novoletne jelke okrasili otroci

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Letos smo imeli v Talumu čisto posebne novoletne jelke, saj so za okraske poskrbeli otroci vrtcev in šol, vključenih v projekt Lahkotni svet. Dogajanje ob krasitvi jelk je bilo zelo zabavno. Otroci so se zbrali v predstavitveni avli upravne stavbe in tam ob sladkih prigrizkih in božični glasbi krasili veje smrek. Tako so hodnike upravne stavbe za kakšno uro napolnili otroški glasovi, ki so popestrili predpraznično vzdušje. Mentorjem iz vrtcev in šol ter mladim ustvarjalcem se zahvaljujemo za njihov trud in prizadevnost. ▣

Jelke z otroško fantazijo

Praznična voščilnica XXL

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: SRDAN MOHORIC

Pred prazniki sta se v Talumu oglasili vzgojiteljici v spremstvu dveh otrok iz Vrtca Najdihojca iz Hajdine ter nas presenetili z ročno izdelano voščilnico XXL. Na voščilnici iz aluminija so bile zapisane dobre želje za leto 2015. Na ogled smo jo postavili v predstavitvenem prostoru Talumove upravne stavbe. ▣

Božiček na kolesu in prehlajeni jelenčki

VESNA KOŠIR

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Toliko truda in priprav. Po lutkovni predstavi Zvezdica zaspanka se otroci veselijo Božička. In potem razočaranje. 150 parov zvedavih otroških oči, ki ne morejo razumeti, kaj je povedala Božičkova pomočnica. Božiček jo je poklical po mobilnem telefonu in povedal, da so mu zaradi senenega nahoda zboleli jelenčki in da brez njih ne more priti v restavracijo Pan, kjer smo ga z nestrpnostjo pričakovali. Kaj pa sedaj? Božičkova pomočnica je imela dobro idejo, saj je od Božička izvedela, da ima včasih otroški glas čudežno moč, s katerim ga lahko prikličejo. In res, otroci so na ves glas klicali Božička in ga na koncu tudi priklicali. Sreča je bila popolna.

Ker so jelenčki čisto res zboleli, Božičku ni prestalo drugega, kot da se pripelje s starim razmajanim »biciklom«. Otroci so za začetek zaplesali božični ples, nato pa je sledilo preverjanje njihove pridnosti in marljivosti. Tokrat je imel Božiček za ta preizkus poseben pripomoček: če je nosek, ki se ga je dotaknil, zatrobil, je bil to dokaz, da je bil otrok priden in prislužil si je darilo. Na srečo so letos vsi noski piskali, tako da je Božiček lahko razdelil vsa skromna darila, ki so jih njegovi škratje zavili za otroke.

Božiček, za drugo leto pa le glej, da bodo jelenčki zdravi, da nas boš znova obiskal, so ga v en glas opozarjali otroci. ■

Božiček sprejema otroke.

Otroci so z zanimanjem spremljali predstavo.

DOGODKI

Z godbeniki v novo leto

UROŠ TRSTENJAK

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Hip hip huraaa, in v do zadnjega kotička napolnjeni dvorani restavracije Pan zavlada tišina. In potem še dvakrat. Hip hip huraaa, hip hip huraaa! Zdaj že motivacijska stalnica, bojni krik pred osvojitvijo centra za sluh in kulturo vsakega obiskovalca. Drsna vrata v dvorano se odpro in v rdeče odeti člani Pihalnega orkestra Talum Kidričevo ob aplavzu in navihanih, praznične topline polnih pogledih zakorakamo proti odru.

Po prostoru se razleže najprej ena, nato še druga božična melodija.

Vam povem, še smrečica na desni strani odra je presenečena. Pogreša sneg in rada bi zaplesala po beli preprogi ob zvokih znanih melodij v nekoliko drugačni, modernejši preobleki. Nato zadoni še nekaj znanih skladb, vključno s prav posebno božično fantazijo. Zlatka Lampret med njimi spretno izbira svoje besede, mi pa se skupaj s poslušalci že počutimo kot na saneh, ki jih vleče rdečenosi jelenček Rudolf. V tega se želi preleviti tudi naš skoraj novi umetniški vodja Tom Hajšek in še bolj zмести tisto

smrečico na desni. Ampak ne. Smrečica ve. On je tisti z rdečo kapo, ki na saneh drži uzdo in nas pelje glasbi naproti. Da lahko v tem prazničnem metežu zadihamo in odmetemo svoje inštrumente, se nam pridružijo dekleta glashbene skupine Jazz ladies, katere vokalistka je tudi naša dolgoletna članica Natalija Tumpej. Vse nas premamijo z jazz melodijami in verjemite mi na besedo, še smrečica začuti, da so na delu vrhunske glasbenice. Orkester nato izvede popolnoma nepričakovan manever na saneh. S

Čudežnim vlakom in Železnim komadom, ki vsem pristonim, vključno z nami, s svojim zanimivim izrazom poženeta mravljince, po dvorani položimo kar svojo železniško progo. Sledi trenutek, ko se zahvalimo Darku Ferlincu za njegovo prizadevno, mnogoletno sodelovanje z nami, ko od predsednika uprave Taluma Marka Drobniča ponosno prejmemo grafični list Šestdeset avtorja Tomaža Plavca in ko se zahvalimo še vsem, ki so pripomogli k izvedbi našega tradicionalnega božično-novoletnega koncerta.

Hop, takoj nazaj na sani, poskusimo pričarati še malenkost dunajskega vzdušja z Radetzkyjevim maršem in tako v poznem nedeljskem popoldnevu 21. decembra 2014 sklenemo kon-

cert. Na tem mestu se v imenu vseh članov orkestra zahvaljuje mo za prizadevno in uspešno delo tudi našemu predsedniku Gregorju Sagadinu. Kaj pa smrečica? Smrečica je osta-

la sama, ko se je dvorana zavila v temo. Začela je dvomiti, ali jo je v vsem dogajanju morda celo res pobožala kakšna snežinka, na koncu pa ugotovila, da sta jo v ta dvom potisnila melodija in enost

Pihalnega orkestra Talum Kidričevo. Zato je sklenila, da naslednje leto ponovno pride. ▣

Talumov pihalni orkester

Jazz ladies

DOBRODELNOST

V objemu skupnosti Kidričevo

Ko smo sami, ko smo v težavah, v stiski in s problemi, ki se nam zdijo nerešljivi, je prijetno vedeti, da v bližini vendarle obstaja skupina ljudi in nekateri posamezniki, na katere se lahko obrnemo po pomoč. Pa naj gre za težave in stiske, povezane z nami osebno, z našimi družinskimi člani, sorodniki, sosedi. Lahko imamo otroka, ki je drugačen od drugih, ki ima težave npr. zaradi zapletov pri porodu in bi mu morali pomagati, lahko imamo starša ali soseda, ki živi sam in trpi zaradi občutka odmaknjenosti in osamljenosti, ali pa poznamo invalida, ki se zaradi svoje invalidnosti težje znajde sam. Takšnih, za katere vemo, da bi jim koristila pomoč soljudi, je med nami kar nekaj. Pogosto jih vidimo, pogosto pa tudi ne. Zgodi se nam tudi, da ne vemo, na koga bi se sploh lahko obrnili, komu sporočili ali vsaj namignili, da bi bilo dobro pomagati.

BRIGITA AČIMOVIČ

FOTO: ALEXANDER S. GOLJEVŠČEK

Ravno pomoči potrebnim ranljivim skupinam v občini Kidričevo je namenjena Ustanova v objemu skupnosti Kidričevo, ki smo jo ustanovili Občina Kidričevo ter podjetji Boxmark in Talum. Novembra 2014 smo ustanovitelji pripravili predstavitevno druženje v Starošincah. Na srečanju so se predstavile nevladne organizacije iz občine Kidričevo, ki bodo glede na svoja znanja in izkušnje sodelovale pri izvajanju programov za ranljive skupine in posameznike. Nevladnih organizacij, ki bodo izvajale posamezne pro-

grame, je veliko. Vsebine programov bodo raznolike, od izdelovanja lutk in priprave lutkovnih predstav, do dela z računalnikom. Po potrebi in glede na težave posameznika bo dana možnost terapij s konji. Predvidena so predavanja, povezana z zdravjem in izboljšanjem kakovosti življenja. Možna bo tudi organizacija obiskov, bralnih srečanj, pomoči pri prevozi na dogodke, ki jih bodo pripravile nevladne organizacije s finančno pomočjo ustanove, družabnih ogledov in seznanjanja

Druženje

Terapija s konjem

z zgodovino naselij ter preteklostjo v občini Kidričevo.

Konec decembra 2014 so bile zaključene vse formalnosti za začetek delovanja, tako da lahko ustanova v tem letu dejansko začne izvajati predvidene aktivnosti. Pred ustanovo in njenim strokovnim svetom so na začetku delovanja zahtevne naloge. Izbrati bo treba tiste programe, ki bodo ljudem dejansko najbolj pomagali in jim koristili. Hkrati bo treba poiskati tiste, ki so raznih vrst pomoči in sodelovanja potrebni, saj se taki ljudje redko

izpostavijo sami in pokažejo na svojo stisko. Zato bomo pri prepoznavanju pomoči potrebnih potrebovali pomoč vseh, sorodnikov, sodelavcev, sosedov, prijateljev ali samo znancev.

Ideja o ustanovitvi takšne oblike dobrodelnega delovanja je v slovenskem prostoru nekaj novega. Je velik izziv in priložnost za izkaz medsebojne solidarnosti.

Solidarnost je velika odlika Slovencev. Še posebej na našem koncu. ▣

Sindikalna zabava Krasitev jelk Koncert pevskega zbora Koncert pihalnega orkestra Božičkovanje

FOTO: SRDAN MOHORIČ, ALEKSANDRA JELUŠIČ

Sindikati protestirali

Skupaj s sindikatom Pergam smo začeli s pripravami na skupni shod delodajalcev in sindikatov proti dodatnemu obremenjevanju gospodarstva. Shod je bil v torek, 23. decembra 2014, ob 11. uri pred poslopjem Vlade RS. Protest je bil organiziran z namenom, da se vpliva na Vlado, ki hoče energijsko intenzivna podjetja dodatno obremeniti z novimi dajatvami.

IGOR JEZA

FOTO: ZDRAVKO ŠTUMPERGER

Podjetja, ki so v skladu s pravili EU vključena v shemo trgovanja z emisijami EU ETS, so podvržena pravilom trgovanja in sprememb na tem področju po pravilih EU. Z uredbo o dajlatvi CO₂ bi bila ta podjetja za emisije, v katerih zmanjšanje vlagajo veliko znanja in sredstev, dodatno obremenjena še z nacionalnim ukrepom. Tako bi bila dvakrat obremenjena, kar jih postavlja v nekonkurenčen položaj tako na domačem kot na tujem trgu. Dvojna obremenitev v obliki dvojnega obdavčenja in podvajanja predpisov bi povzročila izkrivljanje konkurenčnosti, zato jo je treba izključiti. Predstavniki energijsko intenzivnih podjetij so 2. decembra 2014 skupaj s predstavniki številnih sindikatov podpisali peticijo proti novim dajatvam.

Na shod se je odpravila tudi skupina protestnikov iz Taluma in Agisa. Sindikat Skei Talum je organiziral avtobusni prevoz v Ljubljano. Vsi protestniki iz cele Slovenije – skupaj nas je bilo okoli 500 – smo se zbrali na ploščadi

pred Cankarjevim domom, od koder smo v strnjeni povorki krenili proti poslopju Vlade RS. Shod je organiziral sindikat Pergam s podporo sindikatov iz ogroženih podjetij in delodajalcev.

Pred Vlado RS smo v znak protesta prebrali zahteve, ki so bile zapisane v *Peticiji proti Uredbi vlade o okoljski dajlatvi – Stališče GZS*, in jih predali predstavniku vlade. Zvrstili so se govori predsednika GZS mag. Sama Hribarja Miliča, predsednika sindikata Pergam dr. Janeza Posedija, predstavnikov delavcev in delodajalcev.

Protesta se je udeležilo tudi precej mimoidočih, ki so z zanimanjem spremljali dogajanje pred Vlado RS in nam izkazali podporo. Protest se je končal mirno. Po njem smo se razšli in krenili proti zbirnemu mestu, kjer so nas čakali avtobusi.

Upam, da nam je s protestom uspelo prepričati Vlado, da se bo ustrezno odločala v prid konkurenčnosti gospodarstva in bolj upoštevala njegove predloge. □

Zaključek kegljaške sezone

V torek, 30. decembra, ob 14.00 uri smo se Talumovi kegljači zbrali na zaključku kegljaške sezone v letu 2014. Ljubitelji tega športa smo se zbrali na dvosteznem kegljišču KK Ptuj, ki je pod tribuno na stadionu NK Drava. Organizator in izvajalec tekmovanja je bila Skei, Konferenca sindikalnih podružnic Kidričevo.

IGOR JEZA

FOTO: STANE HORVAT

Letos smo članice in člani sindikata iz Taluma in Silkema celo leto pridno podirali keglje in nabirali kondicijo. Imamo eno moško in eno žensko ekipo, ki nastopata na različnih tekmovanjih, kot sta medobčinska liga, DP Skei ... Ekipe moških iz regijske organizacije Skei Ptuj se je na državnem prvenstvu Skei Slovenije, ki je bilo na Ptuj, z 961 podrtimi keglji uvrstila na odlično 4. mesto, ženska ekipa pa s 698 keglji na 5. mesto. Naše letošnje tekmovanje je potekalo po pravilih KZS. Igralo se je 120 lučajev (4 x 30) + 10 lučajev za ogrevanje. Rezultat se je štel za posamično razvrstitev.

Moški:

1. Stane Horvat	508
2. Miran Haladeja	494
3. Dušan Vorih	486
4. Mirko Štagar	470
5. Franc Turnšek	450
7. Miran Pešel	448
6. Milan Petrič	443
8. Mario Kuret	345
9. Igor Jeza	316

Tekmovanja se je udeležilo enajst kegljačev iz Skei, Konference sindikalnih podružnic Talum.

Po končanem tekmovanju je predsednik Kegljarske sekcije Dušan Vorih podelil pokale najboljšim tekmovalkam in tekmovalcem. Med tekmovanjem je bilo poskrbljeno tudi za jedajo in pijačo.

Na koncu smo v prijetnem druženju ob kegljanju sklenili, da se bomo v novem letu dobivali v še večjem številu. Vabljeni vsi ljubitelji kegljanja!

Ob novem letu vam želimo obilico športnih in poslovnih uspehov.

Ženske:

Dragica Soršak	165
Nika Soršak	147

Horoskop 2015

GREGOR JURKO
FOTO: SPLET

Za vsebino letošnje prve kolumne je bilo treba na Ptujsko Goro. Marijo smo prosili, da ostanemo še naprej pod njenim (in distributerjevim) plaščem, v Fijolci čez cesto pa nam je stara ciganka zau-pala, kaj vse nas čaka v letošnjem letu.

ženo v gramoznico Strnišče na Krealova igrala. Najbolje ponoči, ko ni gneče. Pokažite ji, da obstaja poleg petih osnovnih stebrov (druženje, učenje, igra, zabava in rekreacija) tudi šesti steber užitka, trd kot jeklo, ne kot aluminij.

Brez skrbi, že 1. aprila, na dan šaljivcev, se bo vse uredilo v vaše dobro. Do 2. aprila. Sprehodi v naravi vam bodo očistili zamaščene čakre, obenem boste do poletja pozabili na prvoapril-ske šale iz horoskopa v januar-skem Aluminiju.

deklet, se bo tokrat ravno vam nasmehnila sreča v obliki brhke, meter osemdeset visoke črnola-ske, ki sicer ne zna speči potice, zna pa narediti »špagu« v visokih petah. Prepustite se toku dogod-kov, odprite srce in denarnico.

Oven

V letošnjem letu poskrbite pred-vsem za lastno zdravje, izogibajte se alergenov v sanitarni in volati-lov na poti do nje. Cepite se proti klopom, zbrusite si zobni kamen, sešijte vsaj eno vudu lutko in zaja-hajte konja na Zdravo Talum. Kljub temu da ste hoteli prenehati kaditi, predstavite to odločitev vsaj za eno leto. To sicer ni najbolj zdravo, vendar je modro izkori-stiti priložnost, ko se legalno odpira vse več kadijskih točk.

Dvojčka

V letu 2015 bodite še posebej previdni v internem prometu. Lo-komotive, cisterne, kolesa, gla-me, viličarji, stari golfi, stari peu-geoti, nove honde, mazde, volks-wagni, temnomodri, beli in sre-brni audiji, Revitalovi traktorčki in Gojini kamioni prežijo na vas. Predlagamo, da se do sanitarne vedno odpravite z oranžnim plaščem in čelado na glavi. Brez skrbi, na drugi strani ograje ste varni.

Lev

V letošnjem letu se boste počutili, kot da imate glavno vlogo v tistem starem bosanskem vicu, v kate-rem eden trdo dela, šest ljudi pa ga nadzira, odkriva napake in modruje, kako bi lahko stvari opravil bolje. Zvezde in planeti kažejo na poudarjeno osebno, notranje zadovoljstvo ob kakovo-stno opravljenem delu. Drugih sprememb kristalna krogla ne pokaže.

Tehtnica

Tudi v letošnjem letu ne boste med dobitniki zlatega metulja. Kljub temu lahko tudi vi naredite vtis. Vrzite tortico čez dvorano, plešite goli, prežagajte šank z motorko. Trideset sekund (pre-den vas vargasalovci zbijejo na tla) bo dovolj, da se vpišete med legende in dobite službo v oddel-ku, v katerem boste lahko izrazili svojo kreativnost.

Bik

Tudi letos se bo vaš partner pri-toževal, da ga zanemarjate zaradi službe. Vzemite si čas, povabite

Rak

Biti, bajti, računalniški škratje in neuki uporabniki vam bodo kra-tili spanec še vsaj do konca marca.

Devica

Sprejmite povabilo sodelavca in se po zabavi v Panu odpravite v lokal čez cesto. Čeprav ste v pre-toklosti imeli težave z osvajanjem

Škorpion

V Ameriki vsako leto izgubijo 37 milijard dolarjev zaradi neproduktivnih sestankov. Nič drugače ni tostran velike luže. V duhu vred-not in samokritičnosti se boste v

letošnjem letu oglašali samo pri temah, na katere se dobro spoznate in ki sodijo v vaš delokrog. Na račun krajših sestankov bomo vsi privarčevali, vrnil se bodo stimulacije in spomladanske veselice, bele štručke bodo težje za 10 gramov, brisačke na toaletah pa bodo spet iz ekološko spornega, a koži in ritki prijaznega belega papirja.

Strelec

Nekje v začetku poletja vas bo razveselil klic iz Bele hiše. Hura, rezervacija bo uspela, Nerezine bodo za en teden vaše. Ker ima

Talum v lasti štiri hiške, ki bodo polno zasedene, in ker je poletje čas, ko se sprostimo, nekaj spiemo in so vsi v kopalkah, vas želimo samo prijazno opozoriti na sedmo božjo zapoved: ne želi si svojega bližnjega žene. Ki pa na srečo v tujini ne velja. Še posebej ne na otokih.

Kozorog

Kdor jezika špara, kruha strada, pravi stari slovenski pregovor. Pravi trenutki, da spomnite svojega šefa, da vam že dolgo ni dvignil plače, so: 29. februar (letos sicer ni prestopno leto, vendar

vseeno poskusite srečo), 1. april in sedem dni pred njegovim glavnim dopustom ali pa ob njih zjutraj v noči, ko slavimo tovarniški praznik.

Vodnar

Vsi vodnarji, ki imate opravka s papirji (črpalne liste, odpremnice, računi, analize, pogodbe za elektriko, prepustnice za zdravnika), pozor: pravi dan za zabavo v tednu je izključno petek. Vsako leto ste starejši, sedaj potrebujete dva dni za okrevanje. Če boste še naprej popivali ob sobotah, se bo

zgodilo, da boste imeli v ponedeljek nepopolno in neustrezno urejeno dokumentacijo.

Ribi

Po zabavi v Panu vas bodo varuhi reda in miru čakali v prvem križišču. Edina možnost, da se rešite, je, da se zapeljete čez zelenico v parku za Panom. Naslednji dan ne pozabite zaigrati zgroženosti nad objestno mladino, ki uničuje travnate površine v našem ljubem naselju. Karmično ravnovesje boste ponovno vzpostavili, če se boste udeležili vsaj ene čistilne akcije v občini Kidričevo.

Zahvala

Ob izgubi dragega moža, strica in botra

Ludvika Forstneriča

iz Toplakove ulice 2 na Ptuj, upokojenca Taluma,

se iskreno zahvaljujemo sindikatu Skei Talum za darovano cvetje, sveče in odigrano Tišino ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Žena Lizika, nečakinja Marija, pranečak Dušan z družino

Zahvala

Ob izgubi našega dragega moža, očeta, tasta in dedija

Bogdana Kerleta

iz Njiverc, zaposlenega v družbi Revital, d. o. o.,

se iskreno zahvaljujemo sindikatu Skei Talum, godbenikom za odigrane žalostinke ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti ter darovali cvetje in sveče.

Vsem še enkrat hvala!

Vsi njegovi

Slovarček: AIKEN – ameriški pisatelj in pesnik (Conrad Potter), FOKKER – nizozemski letalski konstruktor (Anthony), FROME – reka v južni Angliji, NAILON – ameriški košarkar (Lee), TUDOR – angleška kraljevska rodovina, TUZ – jezero v Turčiji.

							SESTAVIL: JANKO ŠEGULA	ŽENSKA, KI IZRAŽA ŽALOST ZA UMR LIM	GOSPODAR, EKONOMIST	SLOVENSKO IME REKE ELBE V NEMČIJI	SLOVENSKI NOVINAR PUČER	ZORAN ERCEG	NAČIN AMRIŠKEGA ŽIVLJENJA	ZDRAVNIK ZA NOSNE BOLEZNI	ZIMBAB- VEJSKI POLITIK (JOSHUA)	AMERIŠKI PISATELJ IN PESNIK (CONRAD POTTER)		
							META- LURŠKI OBRAT											
							ČLANI AKADEMIJE											
							VPLIVNA SKUPINA LJUDI, LOBBY					AZIJSKI RAKUNJI PES						
												PUST V PREKMURJU						
							TORKOVA PRILOGA DELA					REKA V JUŽNI ANGLIJI						
												PEVKA PUŠLAR						
							VINKO OŠLAK					AMERIŠKI KOŠARKAR (LEE)						
KONČNI DEL, KONEC (REDKO)					NEON													
														ODKRITO- SRČEN ČLOVEK	PROFESIO- NALNA KOŠAR- KARSKA LIGA V ZDA			
ALUMINIJ	NIZOZEMSKI LETALSKI KONS- TRUKTOR (ANTHONY)	BIKOBOREC Z MEČEM	NIKOLA TESLA	MAVRAH (NAR.)	NATRIJEV KLORID REŽISER VESNE (FRANTIŠEK)			DEVETERO- KOTNIK										
								ANTIČNO IME ITALIJANSKE REKE ANIENE										
PREBI- VALKA FENICIJE								AMERIŠKA IGRALKA BLYTH MOHA- MEDOVA VERA					DRAGAN BULIČ HODNIKI POD ZEMLJO					
PREBI- VALCI OSTRAVE									ČAROVNICA IZ OTOKA AJAJE AMERIŠKA IGRALKA (YOKO)									
KOPER			UDAREC PRI TENISU JEZERO V TURČIJI				HRVAŠKI OTOK GLAVNO MESTO SUDANA				ZORA, SVIT PLOVEC Z JAHTO ZA RAZVEDRILO				VEČJA SOBA NAMENJENA ZA BRANJE			
VZHODNO- AFRIŠKO, ARABSKO NASLADILO				MANGAN	(LEV ? TOLSTOJ) GRŠKA BOGINJA JUTRANJE ZARJE													
PRIPADNICA EDUMEJCEV								PREBIVALCI ANAMA OSCAR ARIAS										
RAZNA- ŠANJE							SLOVENSKI TV VODITELJ (BOŠTJAN) KAR JE UKRČENO					GRENKI ZELIŠČNI LIKER	OLIVER TWIST KLAVDIJ PALČIČ					
										ZAVITEK CIGARET	PRIS- TOJBINA ANGLEŠKA KRALJEVSKA RODOVINA							
										ŠILCE ŽGANJA (LJUDSKO) VZDEVEK ALEŠA KERSNIKA								
					NEKDANJA EVROPSKA VALUTA, ECU											ČARLI NOVAK AMERIŠKA GLASBENICA (YOKO)		
					OPRAVA, OPREMA													
					LAVO ČERMELJ				VODA V TRDNEM STANJU TANJA STARIČ					RONALD (LJUBK.) LIDIJA HREN				
					ČLAN PETE KOLONE, IZDAJALEC													
PIVSKI VZKLIK							SLOVENSKA PEVKA (MAJDA)					STAR IZRAZ ZA VRV						

VALENTINOV PLES

Z vami bo Band Duo OK

**Restavracija Pan,
sobota, 14. 2. 2015, ob 19. uri**

 plesna šola
samba
za vse generacije
www.plesnasola-samba.si

an
Restavracija kreativnih idej

041 808 449, www.pan-restavracija